

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 11/10 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Erling Christensen (S):**

Socialdemokratiet har ingen problemer med at støtte ministerens forslag til afbureaukratisering, således at kravet om kongelig resolution ophæves og afgørelsen overføres til indenrigsministeren.

Vi er heller ikke imod, at opgaverne flyttes fra Københavns Kommune til Københavns Overpræsidium, som jo i forvejen behandler indfødsretssager for adoptivbørn.

Det væsentligste punkt i lovforslaget er forslaget om et gebyr på 3.000 kr. ved indgivelse af ansøgning om dansk indfødsret.

Vi er vant til, at vi, når vi går i supermarkeder og betaler penge, får en vare. Det er ikke tilfældet med det foreliggende forslag. Desværre tror jeg ikke, at det beror på en fejl fra ministerens side. Uanset om ansøgningen bliver imødekommet eller ej, så forfalder gebyret til betaling, samtidig med at ansøgningen indleveres. Det gamle ord om, at har du ingen penge, så må du gå, gælder altså i dette lovforslag.

Jeg håber, at der vil være flertal for, at gebyret først forfalder, når ansøgningen er imødekommet. Vi vil fra Socialdemokratiets side stille ændringsforslag til lovforslaget herom.

Vi er ikke principielt imod gebyr, men et beløb på 3.000 kr. synes vi er for højt, ja, så højt, at vi må forudse, at beløbets størrelse i sig selv kan forhindre mennesker i at få indfødsret. Derfor vil vi også gerne være med til at nedsætte de 3.000 kr. ved ansøgningens imødekommeelse til f.eks. prisen for at få et nyt pas – for at relatere

det til noget, vi alle sammen kender prisen på. Det er i sig selv højt nok. Det har nogle af os oplevet, når vi skal have nyt pas.

Som sagt håber jeg, at der er flertal for Socialdemokratiets ændringsforslag om, at gebyret først forfalder, når ansøgningen imødekommes, og at gebyrets højde bliver nedsat.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan støtte ministerens forslag, der er et led i regeringens afbureaukratisering.

Det drejer sig om ansøgninger om bevarelse af dansk indfødsret og om det, der kaldes at blive løst fra det statsborgerlige forhold til Danmark, hvor det i stedet for at skulle gives ved kongelig resolution bliver ministeren, der træffer afgørelse i disse sager. Heri ligger en klar forenkling.

Endvidere vil man overflytte kompetencen i de indfødsretssager, man kalder erklæringssager. Det er sager, hvor indfødsret opnås ved, at en person erklærer, at han opfylder bestemte i loven fastsatte betingelser, og han har derefter krav på at blive dansk statsborger. Der er i disse tilfælde tale om unge mennesker, der er opvokset her i landet og som følge deraf er fuldt integreret i det danske samfund. Det drejer sig desuden om tidligere danskere, som f.eks. har været udenlandsk gift, og som er vendt hjem til landet. Og endelig drejer det sig om nordiske statsborgere, som har været i landet i mindst 7 år.

Endelig ønsker indenrigsministeren bemyndigelse til at opkræve et gebyr i forbindelse med indgivelse af ansøgning om naturalisation. Det gebyr, der tales om, er 3.000 kr. for førstegangsansøgninger, og børn og adoptivbørn er fritaget.

Hvis vi sammenligner med en tidligere lovændring, vi har vedtaget i Folketinget, nemlig vedrørende navnebevis, hvis man vil have et andet navn, synes vi, at parallelitet er ønskelig, og derfor kan den konservative gruppe støtte forslaget. Men jeg kan forstå, at det er et af de punkter, vi skal diskutere i udvalget, og vi ser frem til et frugtbart og forhåbentlig ikke for langvarigt udvalgsarbejde.

Birthe Hansen (SF):

Som de tidligere ordførere har sagt, er forslaget sammensat af forskellige ting. Den del, der

[Birthe Hansen]

handler om afbureaukratisering i forbindelse med ophævelse af bestemmelsen om kongelig resolution samt om at skabe overensstemmelse mellem forholdene i og uden for Københavns Kommune i forbindelse med afgivelse af erklæring om dansk indfødsret, ser ud til at være meget simpel. Det er en forenkling, og det er også udgiftsneutralt, så det kan vi ikke have så forfærdelig meget imod.

Men samtidig benytter indenrigsministeren lejligheden til at foreslå, at ministeren får bemyndigelse til at opkræve et gebyr, som foreslås fastsat til 3.000 kr., hvis man ansøger om dansk indfødsret. At sige, at vi i SF er forargede, er et meget mildt udtryk. Vi synes, det er ganske, ganske urimeligt.

I lov om indfødsret står der, at man ikke har krav på at få indfødsret, men man har ret til at søge om det. Hvis dette forslag bliver vedtaget, vil det sige, at man i fremtiden kun har ret til at søge, hvis man står med 3.000 kr. i hånden. Det kan da ikke være rigtigt. Det håber jeg ikke der er flertal for, og jeg vil godt sige med det samme, at vi vil forsøge på alle måder i udvalgsarbejdet at få ændret det, sådan at der i hvert fald ikke bliver noget gebyr. Hvis ikke det kan være anderledes, vil vi gå ind for det, den socialdemokratiske ordfører sagde, så gebyret i hvert fald sættes ned til et beløb, som ethvert menneske har mulighed for at betale.

I cirkulæret om naturalisation står der i § 10, at man ikke må vejlede eller rådgive på en sådan måde, at nogen frafalder deres ansøgning. Det her må siges at være en meget kontant vejledning, der kan få nogle til at frafalde deres ansøgning. Folk kan have økonomiske problemer, og det kan være fuldstændig umuligt for dem at skaffe 3.000 kr. Nu skal de så frafalde det at få dansk indfødsret af den grund. Jeg synes, det er et forslag, der simpelt hen er urimeligt. Den argumentation, man fra ministerens side fremfører om, at det gør man i de andre europæiske lande, vil jeg helt undlade at kommentere.

Samtidig vil jeg sige en anden ting. Det er tankevækkende, at jeg i går har fået et brev fra Danmarks Turistråd, hvor man glæder sig over, at turisterhvervet har haft held til at få nedsat et gebyr på 2.000 kr., som udlændinge skal betale, hvis de ønsker at blive gift i Danmark. Det har man fået nedsat til 500 kr., fordi man var forfærdelig bange for, at Danmark ville miste ind-

tægter i forbindelse med disse bryllupper, indtægter, der kunne komme af ophold eller ting, man købte her i landet, når man valgte at blive gift her.

Altså det at blive gift her som udlænding kommer formentlig fremtidig til at koste 500 kr. Det at have ophold sig her i landet og være berettiget til at søge om dansk indfødsret skal koste 3.000 kr.

Samtidig argumenterer ministeren, at når man har sat gebyret til de 3.000 kr., er det, fordi et navnebevis også koster 3.000 kr. For mig at se er der overhovedet ikke noget naturligt, som ministeren skriver i forslaget, i den sammenligning. Det ene kan være et luksusproblem, om man vil have skiftet sit for- eller efternavn. Det andet, at få dansk indfødsret, er et dybt alvorligt problem for nogle mennesker. Det kan være et problem om at være arbejdsløs eller komme i arbejde. Det kan være et problem om at blive statstjenestemand eller ej, så længe vi har regler om det. Det kan også give problemer, hvis man har et arbejde, der medfører, at man tit skal rejse til udlandet. Det giver problemer ved grænseovergangene, at man ikke har dansk indfødsret og dermed et dansk pas.

Af det, jeg har sagt indtil nu, tror jeg nok ministeren er fuldstændig klar over, at vi i SF under ingen omstændigheder kan være med til at gennemføre dette forslag.

Mejdahl (V):

Da Venstres ordfører, fru Inge Dahl-Sørensen, er forhindret i at være til stede, skal jeg tilkendegive Venstres synspunkter om lovforslaget.

Lovforslaget er et led i regeringens afbureaukratisering og forenkling af den offentlige forvaltning. Reglerne om bevarelse af dansk indfødsret moderniseres, idet kravet om kongelig resolution ophæves. Afgørelsen kan herefter træffes af indenrigsministeren eller en anden af ministeren bestemt myndighed.

Samtidig giver lovforslaget indenrigsministeren bemyndigelse til at opkræve et gebyr i forbindelse med en ansøgning om dansk indfødsret, dog således at gebyret kun opkræves for den første ansøgning, såfremt man skulle få afslag.

Dette forslag falder godt i tråd med den praksis, der er i de øvrige vesteuropæiske lande, måske med undtagelse af Norge, og det er lande,

[Mejdahl]

som vi i øvrigt på masser af områder sammenligner os med.

Jeg kan på Venstres vegne fuldt ud støtte forslaget.

Knud Lind (FP):

Fremskridtspartiet kan tilslutte sig ministerens forslag med meget stor glæde. Vi mener, at ministeren formentlig – det er nok sådan en for-glemmelse – har glemt et enkelt nul for så vidt angår gebyr. Det skal ikke være 3.000 kr., det skal være 30.000 kr. Tænke sig, at man for sølle 3.000 kr. kan få evighedsgaranti for at blive statsborger i Europas sociale paradisi.

Tænk jer bare, hvad man kan få i socialhjælp, boligydelse, folkepension og børnepenge, ja alene i børnepenge, når man ser, at udenlandske ægtepar fra Tyrkiet har 4,4 børn i gennemsnit! Så er den hurtigt hjemme. Det varer ikke længe. Derfor er dette gebyr alt, alt for lavt. 30.000 kr. er det mindste gebyr her, hvis man skulle se reelt på, hvad de kan skovle hjem resten af livet.

Så er der nogle, der vil sige, at det kan de også, inden de får dansk statsborgerskab. Ja men der er stadig væk en mulighed for at sende dem retur. Så snart de er blevet danske statsborgere, kan de desværre ikke komme retur.

Jeg kunne også godt tænke mig at høre ministeren om en enkelt ting, hvis jeg skulle stille et ændringsforslag, nu da vi er i gang med det lovforslag om ændring af lov om dansk indfødsret. Hvis vi skal få standset noget af det, burde man, hvad jeg ved man har i flere lande, få en lovregel om, at man kan blive fradømt sit statsborgerskab. Jeg ved ikke, hvordan ministeren ser på det. Jeg tænker her på alle dem, som ikke er danske af æt, men er kommet hertil og har fået dansk indfødsret. Det kan vi selvfølgelig vende tilbage til.

Det har undret mig – nej, det undrer mig ikke, for SF tænker overhovedet ikke på, hvor pengene kommer fra, der skal bare gang i den, og de har holdningen: »Det var dog synd« – at SF mener, at det er forfærdeligt, at de, når de vil op til grænsen og gifte sig, så også skal betale 3.000 kr. De skal betale 30.000 kr. Vi skal have nogle penge i kassen fra disse udlændinge.

Så vil jeg i øvrigt sige til ministeren for så vidt angår det spørgsmål – det er en enkelt ting, som jeg synes er lidt kedelig – om de sølle 3.000 kr., at det er jo kun for den første ansøgning. Dem,

man har problemer med, er da dem, der kommer rendende anden, tredje og fjerde gang med alle mulige undskyldninger for, hvorfor tidsreglen på 7 år skal tilsidesættes; de har måske engang haft talebesvær, og derfor kan de ikke tale dansk, og de kommer med alle mulige andre undskyldninger. De skal da også betale et beløb. Hvis ikke man kan klare 3.000 kr. anden gang, så giv dem 500 kr., så vi får dækket administrationen.

Så vil jeg også sige her til ministeren, at der er også det, der hedder erklæringssager i lovforslaget. Jeg spekulerer faktisk på, om erklæringssager er i strid med grundloven, når man laver denne afbureaukratisering, for der står jo i grundlovens § 44, stk.1: »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.« I dette tilfælde overdrager man det til administrationen at gøre det ikkelovmæssigt. Det gør jeg bare opmærksom på. Det er mere, fordi jeg synes, det er synd, hvis indenrigsministeren skal ryge i den fælde senere. Det kan godt være, at det kan lade sig gøre alligevel. Jeg siger det blot.

Så vil jeg til slut gøre opmærksom på, at der ligger et forslag fra Spanien om EF's statsborgerret, så det er måske en harmonisering, vi er i gang med, og så er det helt i orden. Her vil der jo også blive taget penge for det, det er klart, og det kan jo blive ret vidtrækkende. Jeg synes, det er en vældig god idé, man har fået, men man burde bare have sat et større beløb på, og så skal man selvfølgelig også betale for de ekstra gange, man kommer rendende.

Dette lovforslag har én god ting. Det siger nemlig til slut: »Det skønnes, at der i 1991 vil blive indgivet i alt ca. 3.000 ansøgninger...« Det vil sige, at 2.500–3.000 bliver danske statsborgere hvert år. Så er det ikke så underligt, at hver gang man spørger om, hvor mange udlændinge der er i Danmark, forsvinder der altså 3.000 ud af statistikken hvert eneste år. Det er også meget rart at konstatere det.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil godt gøre hr. Knud Lind opmærksom på nogle fatale fejltagelser, som hr. Knud Lind begår her fra talerstolen. Det gebyr giver ikke samtidig retten til at få indfødsret. Det sagde hr. Knud Lind før. Samtidig er provenuet baseret på 3.000 ansøgninger. Det er heller ikke det samme som, at 3.000 mennesker får dansk indfødsret, som hr. Knud Lind lige sagde.

[Birthe Hansen]

Jeg kan godt forstå, at hr. Knud Lind glæder sig. Jeg kan så også godt forstå, at indenrigsministeren må have haft Fremskridtspartiet i tankerne, da han lavede dette forslag, for den opbakning, man vil få fra Fremskridtspartiet, er da 100 pct.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil sige til SF's ordfører – hvis fru Birthe Hansen har tid til at høre efter – at der også er andre ting. Lad os se på den katolske kirke, der før i tiden sagde: »Når pengene i kisten klinger, straks sjælen ud af skærsilden springer.« Der var faktisk heller ikke nogen garanti for, at den sprang ud af nogen skærsild. Sådan er det også her. Det er en slags indgangsbillet. Man kan også løse en billet til teatret, men det er ikke ensbetydende med, at man er tilfreds med forestillingen, når man er gået ud. Det kan have været en rigtig dårlig forestilling. En sådan risiko løber man altså.

Tænk engang: at komme ind i det sociale paradys Danmark for sølle 3.000 kr. Man er så næsten lige ved at komme derind. Så kan det godt være, at der har været nogle småting, måske lidt kriminalitet eller noget, som udsætter det lidt, men så betaler man senere 3.000 kr. igen. Nej, det gør man ikke, man betaler kun første gang 3.000 kr. Det er fantastisk, så billigt det er.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil egentlig gerne bede ministeren bekræfte eller afkræfte, om man modtager børnepenge, børnetilskud, børnecheck, når man ikke har dansk indfødsret, eller om man kun gør det i det øjeblik, man får dansk indfødsret.

Elisabeth Arnold (RV):

Som nævnt af adskillige andre ordførere er dette forslag en kombination af flere forskellige enkeltlementer. Det ene er en administrativ forenkling, og den kan vi fra radikal side naturligvis tilslutte os fuldt og helt. Hvad angår gebyret, synes vi også, det er en udmærket løsning at foreslå et gebyr for ansøgning om dansk indfødsret. Det skal dække nogle af omkostningerne ved behandlingen af sagerne, og der skal kun være et gebyr for førsteansøgninger og ikke gebyr for medfølgende børn, adoptivbørn af danske forældre m.v.

Efter vores opfattelse vil gebyret ikke afholde nogen fra at søge. Der er efter vores opfattelse ganske alvorlige hindringer, hvis man skal søge dansk statsborgerskab. Man skal kunne sproget, man skal have opholdt sig i landet i meget lang tid, man skal ikke have kørt så meget som uden cykellygte, man skal ikke have begået nogen form for kriminalitet for at kunne søge om dansk statsborgerskab. Det vil sige, at alle de øvrige betingelser for at opnå dansk statsborgerskab er overordentlig restriktive. De 3.000 kr. vil formentlig ikke betyde noget som helst; det kan man også se på beregningerne af provenuet. Der regnes med et fuldstændig uændret antal ansøgninger i forhold til det eksisterende, og derfor regner vi ikke med, at det er noget problem.

Vi anser sammenligningen med navnebevis for at være overordentlig relevant. Hvis ønsket havde været at nedsætte antallet af nye danskere – det er ikke vores ønske – men hvis det havde været ønsket, som hr. Knud Lind sikkert kan beskrive malende, kunne man ændre på kriteriet, at man skulle være født i Danmark, og hvis man ikke var født i Danmark, kunne man aldrig blive dansk statsborger; man kunne stille særlige religiøse krav; man kunne stille krav til ophold, at man skulle bo i 30 år i landet eller sådan noget; man skulle levere 30.000 kr., det har hr. Knud Lind da beskrevet; og man kunne sige, at man altså selv ved den mindste kriminelle forseelse for tid og evighed havde fortabt sin mulighed for at søge.

Vi mener ikke, at dette beløb på 3.000 kr. som sagt vil afholde nogen fra at søge, og derfor kan vi tilslutte os indenrigsministerens forslag.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Det er første gang, jeg har været så enig med en radikal ordfører, det må jeg sige – fordi den radikale ordfører siger, at de 3.000 kr. ikke ændrer på noget som helst, og at det heller ikke vil gøre, at der er nogle, der ikke søger. Nej, nej, søgningen vil da stadig væk være lige stor, 3.000 om året; det giver 9 mio. kr. Med netop denne begrundelse skulle vi da så ikke sætte det lidt højere, bare til 6.000 kr.? Hvis man ikke kan tage 30.000 kr., hvad så med 6.000 kr. for at komme ind i det sociale paradys? Jeg sagde til fru Birthe Hansen fra SF, at det var en evighedsgaranti, man fik. Jeg sagde ikke, at de ikke

[Knud Lind]

kunne få det, bevar mig vel, de har uden tvivl snablen i kassen forlods, allerede mens de er her som udlændinge. Så vil jeg godt gøre opmærksom på, at alle dem, der taler om, uha, nu er der nok nogle, der ikke vil søge, fordi de skal betale 3.000 kr., at de har jo tidsubegrænset opholdstilladelse i forvejen. De bliver ikke engang sendt ud af Danmark. Kunne man så sige til dem: Nå, men når du nu ikke vil søge dansk statsborgerskab, så kan du godt tage hjem igen, min ven. Hvis det var sådan, så var der noget ved det. Så fik vi rensed ud herhjemme, og så fik vi Danmark for danskerne.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Det er forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret, vi behandler. Vi behandler ikke indfødsretsloven nu, vil jeg lige gøre opmærksom på.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil godt stille et spørgsmål til fru Elisabeth Arnold, som nævner, at de 3.000 kr., så vidt hun kan skønne, ikke kan blive noget problem for nogen. Når man søger om at få indfødsret, kan man godt modtage bistandshjælp, det vil hr. Knud Lind selvfølgelig være meget utilfreds med, i den periode, hvor man søger. Når man så søger, vil det sociale system ifølge nogle paragraffer i bistanndsloven give mulighed for at yde hjælp til at betale disse 3.000 kr., fru Elisabeth Arnold?

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg synes, jeg af hensyn til historieskrivningen vil sige, at fru Birthe Hansen fra SF gjorde noget forkert. Fru Birthe Hansen sagde nemlig, at man kunne, mens man opholdt sig her og søgte om indfødsret, få bistandshjælp. Ja, ja, men hvis der er noget af det, som er tilbagebetalingspligtigt, skal man have betalt det tilbage, og hvis man ikke har tilbagebetalt det, skal der ligge en klar aftale, som man overholder. Alle disse ting skal fru Birthe Hansen have med, for ellers går det ikke. Så vil jeg nok sige, at så er 30.000 kr. for en evighedsgaranti for at få disse ting da rart, ikke? Pension, invalidepension, børnepenge, boligsikring osv. De 3.000 kr., vi taler om her, er jo småpenge.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan forstå, at jeg er kommet til at bryde ind i en diskussion mellem fru Birthe Hansen og hr. Knud Lind, men jeg skal gøre mit indlæg kort. Jeg vil i hvert fald sige til hr. Knud Lind, at vi synes, at 3.000 kr. er absolut det maksimale, man kan forlange af en indfødsretsansøger. Jeg bed mærke i, at hr. Knud Lind sagde, at hvis vi nu virkelig gik til bunds i denne sag, kunne vi ordentlig få rensed ud herhjemme. Mener hr. Knud Lind dermed, at vi nu skal anvende de samme kriterier, som vi anlægger for udlændinge, der søger dansk indfødsret, for at fratage danskere deres danske indfødsret, f.eks. folk, der havde begået kriminalitet, eller folk, der ikke beherskede sproget på den rette måde, og folk, der på anden måde ikke opførte sig ordentligt? Er det det, hr. Knud Lind mener? For så kunne det jo være, at vi fik en ganske kraftig tvangsudvandring fra Danmark. Det vil jeg gerne spørge hr. Knud Lind om.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg skal gøre det meget kort, fordi jeg skal undlade at gå op mere, når hr. Knud Lind siger noget, fordi det er forkert.

Jeg har ikke udtalt mig om andet end ansøgningen. Hr. Knud Lind blander retten til at få indfødsret ind i sagen, hvilket der også er blevet gjort opmærksom på fra formandsstolen før.

Derfor skal jeg undlade at sige mere, men det er forkerte oplysninger, hr. Knud Lind kommer med fra denne her talerstol.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Hr. Knud Lind for en kort bemærkning, og så skal vi snart tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Når vi taler om frakendelse af dansk statsborgerskab, gælder det ikke de personer, som er dansk født, er af dansk æt.

Nej, det gælder alle dem, som lige er kommet ind og via automatikken i indfødsretskontoret er blevet danskere. Det er dem, det gælder om at få frakendt det danske statsborgerskab igen.

[Knud Lind]

Men for at vende tilbage til det så er vi meget tilfredse med, at der dog kommer et fuldstændig latterligt gebyr på 3.000 kr., som De Radikale mener er et absolut maksimum.

Der er dog en glædelig ting ved det – det håber jeg at den radikale ordfører kan give mig ret i – at beløbet kan reguleres hen ad vejen, fordi der jo skal lidt regulering til, trods alt.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Fru Elisabeth Arnold for en kort bemærkning, og så går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil godt anholde en enkelt bemærkning, som hr. Knud Lind netop har anvendt, udtrykket »lige er kommet ind«.

Der er ikke noget, der hedder »lige er kommet ind«, når det drejer sig om indfødsret. Det er en lang og trang proces. Det vil alle medlemmer af Indfødsretsudvalget kunne skrive under på.

Vi har ansøgere, som har boet i Danmark i 8, 10, 12, 20 år, og som har ventet meget, meget længe på at få dansk indfødsret. De taler perfekt dansk, de har tilpasset sig på alle mulige måder til det danske samfund.

Der er ikke noget med lige at komme ind. Det er et misvisende udtryk, hr. Knud Lind.

Lis Noer Holmberg (CD):

Nu vil jeg forsøge at holde mig til lovforslaget, og så vil jeg gerne sige, at CD ikke har noget imod, at vi i Danmark på lige fod med andre lande kræver et gebyr for udfærdigelse af statsborgerskab. Det kan altså ikke hidse os op, sådan som jeg kan se det har hidset andre op.

Vi er klar over, at der er mange instanser, der skal involveres i forbindelse med udarbejdelse af dansk indfødsret, med naturalisation. Derfor er vi positive over for dette forslag om 3.000 kr.

Glønborg (KRF):

Kristeligt Folkeparti finder forslaget her meget rimeligt. Der er nogle administrative forklaringer deri, og det er udmærket, at vi får dem gennemført.

Vi lægger megen vægt på, at ansøgninger får en virkelig god og grundig behandling, og vi ville være kede af, hvis man på et eller andet

tidspunkt i nedskærings- og besparelsesiver kom til at gøre dette stykke arbejde ringere, end det bliver gjort i øjeblikket.

Derfor tror vi egentlig, at det, at man lægger et nogenlunde rimeligt gebyr på, kan være med til at sikre, at vi fortsat får en god og grundig behandling af disse ansøgninger. Det mener vi er meget væsentligt.

Beløbsstørrelsen er naturligvis ikke noget kardinalpunkt, men 3.000 kr. har altså ikke kunnet hidse os op. Det drejer sig ikke om mennesker, som lige er kommet hertil i en nødsituation, men om mennesker, der har haft lejlighed til at være her i en række år. Det er jo heller ikke noget, man er nødt til at skulle have gjort lige her og nu. Hvis man af økonomiske grunde foretrækker at spare lidt sammen til sagen et års tid endnu, sker der ikke den store ulykke af den grund.

Vi synes egentlig, det er meget rimeligt, at vi alle sammen på mange felter gør os klart, at også behandling af administrative akter koster penge, så vi kan altså ikke hidse os op over de 3.000 kr.

Det eneste, der virkelig har gjort mig ked af det ved fremsættelsen af dette lovforslag, er, at det har kunnet give anledning til endnu en gang umenneskelig snak heroppefra, til udtalelser, som for det første vidner om manglende viden om de faktiske forhold i forbindelse med det, og til en umenneskelig afvisning af alle folk, der ikke har haft det held at blive født i Danmark.

Jeg synes bare, at det er så trist, at vi i behandlingen af et enkelt, meget sagligt lovforslag, endnu en gang skal høre den lirumlarum, som er sagen uvedkommende, og som jeg har den dybeste foragt for.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne takke de fleste ordførere for den positive opbakning af forslaget. Det får mig til at sige til fru Birthe Hansen, når fru Birthe Hansen siger, at jeg har nok haft Fremskridtspartiet i tankerne, da jeg stillede forslaget, og at det skulle koste penge at ansøge, at det har jeg ikke.

Fru Birthe Hansen sagde i øvrigt, at der var 100 pct.s opbakning. Det er der ikke. Så vidt jeg kan regne ud, er der ca. 1.000 pct.s opbakning, når man skal op på de 30.000 kr.

Nej, det, jeg har haft i tankerne, og det, der er regeringens baggrund for at fremsætte forsla-

[Indenrigsministeren]

get, er, at det er rimeligt. Hr. Glønborg sagde, at man måtte sikre, at behandlingen af ansøgningen om statsborgerskab ikke blev ringere, end den er nu. Jeg blev egentlig helt bekymret, men heldigvis fortsatte hr. Glønborg med at sige, at man måtte fortsætte den gode behandling, man har. For sandheden er, at det er et af de områder, hvor man har en god behandling, men det er en utrolig omfattende behandling, der involverer hjemstedskommune eller bopælskommune, politimyndighed, Justitsministerium til tider og Indenrigsministerium. Det er en utrolig omfattende behandling. Det er rimeligt afmålt, også når man ser på, hvad man skal betale i andre lande, som vi med rette kan sammenligne os med. Det er altså ud fra en rimelighedsbetragtning, at beløbet 3.000 kr. er fastsat.

Det er en stor dag for dem, der får statsborgerskab. Det er en stor dag. Det er noget, man godt ved man ikke har krav på. Det er noget, man gør sig fortjent til. Derfor er der ikke noget modsætningsforhold til, at man også betaler et bidrag selv for behandling af det og det, som man kan vinde ved statsborgerskabet.

Derfor er det også afgørende for mig at sige til hr. Knud Lind, at beløbet ikke er sat for, at man skal begrænse antallet af ansøgninger. Det er ikke ud fra et ønske om, at personer, der lever og opholder sig i dette land, og som har et dybt ønske om at blive danske statsborgere, af den grund skulle afskæres fra det. Det mener jeg heller ikke at beløbet gør.

Som det også er nævnt, gælder det som hovedregel, at der er mange år, hvor man tænker over tingene og kan spare op. Når fru Birthe Hansen spørger: Hvad med bistanndsklienter? – er det trods alt sådan, at de personer, der har lovligt ophold her i landet – det gælder også dem, der ikke er danske statsborgere – er omfattet af samme bistanndssystem. Disse regler er jo fastsat ud fra, at man skal kunne leve på et rimeligt niveau som andre, hvor andre er dem, der ikke er i bistanndssystemet. Der er ingen grund til her at gøre forskel mellem dem, der tjener deres penge – måske på lavindkomstområder – og dem, der er i bistanndssystemet.

Jeg mener, at alle, der opholder sig i så mange år, som man skal for overhovedet at komme i betragtning til at opnå statsborgerskabet, er i stand til at præstere det beløb, der her er tale om. Jeg finder niveauet rimeligt og egentlig kun som en afspejling af, at det er en alvorlig sag, at

man overhovedet ansøger. Det er noget, man tænker over at gøre, for det er virkelig et ønske, man har.

Hr. Knud Lind spørger konkret, om disse erklæringssager, hvor der er en mindre regulering vedrørende det bureaukratiske element, er i overensstemmelse med loven. Men det er det, fordi det er i loven, at det er fastsat. Det er i loven her, at det er fastsat, at de har krav på statsborgerskab. Normalt søger man om naturalisation, så det er ikke et krav, man har på at blive statsborger. Man kan søge om det og gøre sig fortjent til det ved at opfylde de kriterier, som Folketinget i skiftende tider stiller. Når det gælder erklæringssagerne, er der derimod tale om personer, der efter loven har krav på at blive danske statsborgere – f.eks. igen. Jeg kan nævne et eksempel eller to. Det gælder for tidligere danskere, der har været udenlandsk gift, der vender hjem. De har krav på efter loven at genhverve deres danske statsborgerskab. I øvrigt gælder det efter loven også for nordiske statsborgere, der har haft lovligt ophold her i landet i mindst 7 år.

Forskellen ligger altså i, at i erklæringssagerne er det allerede i loven sagt af Folketinget, at den gruppe har krav på at blive statsborgere, hvorimod alle andre overhovedet ikke har noget krav, men efter Folketingets kriterier kan gøre sig fortjent til det.

Jeg håber, det er muligt at samle bred tilslutning om dette meget rimelige lovforslag.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg vil sige til ministeren, at når ministeren mener, at det for den, der får indfødsret, vil være en stor dag, den dag, hvor man får det, og som man så med glæde vil betale de 3.000 kr. for, vil ministeren så fortælle mig, hvis man får afslag – for det fremgår nemlig ikke af forslaget – om man så får pengene tilbage?

Det var den ene ting. Så talte indenrigsministeren om bistanndssystemet. Jeg er fuldt ud klar over, at i det øjeblik man har ophold her i landet, bliver man ligestillet med en dansk borger med hensyn til bistanndssystemet, men det var ikke det, jeg spurgte om.

Hr. Knud Lind hævdede, at i det øjeblik man fik dansk indfødsret, så begyndte man at nasse – som hr. Knud Lind så pænt siger – på systemet, for så fik man børnetilskud, børnepenge

[Birthe Hansen]

og børnecheck. Derfor bad jeg ministeren om at bekræfte eller afkræfte, at man først fik disse ydelser den dag, hvor man fik dansk indfødsret. Det er muligt, spørgsmålet ikke kan besvares i dag, men så vil jeg være glad for at få svaret skriftligt gennem udvalget. Det var sådan set det, der var problemet, og ikke, om man fik bistandshjælp.

Det tredje spørgsmål var til fru Elisabeth Arnold, men jeg ved ikke, om det var det, ministeren tænkte på. Det drejede sig om, at selv om man går på bistandshjælp, er man i sin fulde ret til at søge om indfødsret, hvis man ellers opfylder alle de andre kriterier, som vi er enige om er svære og tager mange år at opfylde. Men der er ikke mig bekendt nogen paragraf i bistandsloven, der giver mulighed for at yde 3.000 kr. til at betale det gebyr, der eventuelt vil blive krævet ved denne ansøgning, hvis dette forslag bliver vedtaget.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Da jeg nævnedes det problem, talte jeg om grundlovens § 44, stk. 1: »Ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.« Da vi nu ved, at hver enkelt ansøgning er at betragte som et selvstændigt lovforslag, hvis man skal gå helt til bunds i materien, så er de andre, som man nu rent administrativt qua en anden lov mener at kunne give statsborgerskab, jo også enkeltstående lovforslag. Men jeg nævnedes bare den problematik, det var sådan set ikke, fordi jeg var utilfreds med det.

Jeg vil også godt sige til fru Birthe Hansen, at jeg synes altså, man skal lade være med at vende de ting, jeg sagde. Det, jeg talte om, var jo den sociale evigheds garanti, for jeg ved da udmærket godt – desværre, var det bare anderledes – at så snart de sætter foden på dansk jord, overtager Dansk Flygtningehjælp dem, og så kører det ellers derudad i de første 18 måneder, og så fortsætter kommunerne i 6½ år med at fylde lommerne på dem. Det er derfor, jeg siger, at jeg godt ved, de kan få socialhjælp og bistandshjælp osv.

Og så er jeg i øvrigt ligeglad med, hvad Kristeligt Folkepartis ordfører i øvrigt må beklage fra denne talerstol!

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal afholde mig fra overhovedet at gå

ind i den debat, som jeg ikke bryder mig om, med de undertoner om, hvilke grupper der i øvrigt bliver danske statsborgere eller ikke bliver danske statsborgere.

Det er et dybt seriøst ønske at ville være dansk statsborger, dybt seriøst, og derfor er det egentlig lige så seriøst, at der er et gebyr for det meget omfattende arbejde, man sætter i værk, når man indgiver sin ansøgning. Det er det arbejde, man yder et beskedent bidrag til gennem betaling på 3.000 kr., og det arbejde udføres, uanset om man erhverver statsborgerskab gennem ansøgning eller man ikke gør det, og derfor er der ingen tilbagebetaling. Man betaler simpelt hen for det arbejde, man sætter i værk.

Fru Birthe Hansen sagde, at man ikke vejleder om, af hvem og hvordan statsborgerskabet erhverves. Det er nu sådan, at de generelle regler, som Folketinget i virkeligheden ved gentagne lejligheder selv præciserer fra Folketingets talerstol, er at bekendtgøre for alle ved henvendelse, så der er en vejledning for dem, der ringer og spørger om, hvordan praksis egentlig er for erhvervelse af statsborgerskab. Det er ikke sådan, at man ikke kan få et råd.

Jeg må sige generelt, også til fru Birthe Hansen – og det tror jeg nok fru Birthe Hansen ved – at det, der er afgørende for de ydelser, man tilkommer i det danske system, er, om man har lovligt ophold her i landet, og ikke, om man er statsborger; det influerer overhovedet ikke på vort bistandssystem eller andre rettigheder.

(Kort bemærkning).

Birthe Hansen (SF):

Jeg tror, indenrigsministeren har misforstået mig. Jeg har ikke sagt noget om, at man ikke gav vejledning. Jeg henviste udtrykkeligt til, at § 10 i cirkulæret siger noget om, at behandlingen og vejledningen af ansøgere ikke bør have en sådan karakter, at det afholder nogen fra at søge. Jeg har ikke sagt et ord om, at man ikke fik vejledning. Jeg mente bare, at i og med man fastsætter et gebyr på 3.000 kr., så er det en meget kontant vejledning til at lade være med at søge, ikke? Og så er jeg glad for, at ministeren bekræftede, hvad jeg da udmærket godt vidste, nemlig at i det øjeblik man har ophold i landet, modtager man de samme ydelser, men tilsyneladende vidste hr. Knud Lind det ikke, siden han kunne stå på talerstolen og hævde, at det først var fra den dag, man fik indfødsret, at man blev berettiget til det.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg må stadig væk henstille, at det er det lovforslag, vi behandler, debatten drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg er meget glad for, at formanden satte det på plads, det her, for det var grimt at høre på det sidste indlæg.

Men jeg vil godt sige her til indenrigsministeren, når indenrigsministeren nu siger, at hvis folk ringer ind og spørger, så er der skam vejledning, om vi da så ikke kunne blive enige om at få overtalt kontorchefen i Indenrigsministeriet til at fjerne det fortrolighedsstempel, som altid bliver smadret ned på alt, hvad der hedder vejledning, for der er jo intet fortroligt i det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Fjerde næstformand (Poulsgaard):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Forskningsudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Nyt medl.: Emmert Andersen (CD)

Kirkeudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Nyt medl.: Emmert Andersen (CD)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Nyt medl.: Emmert Andersen (CD)

Uddannelsesudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Nyt medl.: Emmert Andersen (CD)

Valutaudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Nyt medl.: Emmert Andersen (CD)

Arbejdsmarkedsudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Ny stedf.: Emmert Andersen (CD)

Erhvervsudvalget (31/10 90):

Udtræder: Jette Pors (CD)

Ny stedf.: Emmert Andersen (CD)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 6. november 1990 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.07
